

Familia Augustiniana
December 2009

Open

Vensters 37

Rondzendbrief van de Familia Augustiniana

OPEN VENSTERS

Rondzendbrief van de Augustijnse Familia-groepen in Nederland

Verschijnt 4 x per jaar

REDACTIE

Bettineke van der Werf	Joep Beliën	Margrit Dethmers
Wedesteinbroek 1406,	Wichard van Pontlaan 19	Graadt v Roggenstr 30
6546 RN Nijmegen	5302 XA Zaltbommel	6522 AL Nijmegen
e@vdwerf.eu	joepbelien@chello.nl	taartjes@chello.nl

Technische ondersteuning: Evert Jan van der Werf

FAMILIA AUGUSTINIANA NEDERLAND

Bestuur:

Voorzitter:

Secretaris: Hedy de Groot

Penningmeester: Ingrid van Neer -Bruggink

Leden: Annemiek Alferink

Jan van Swam

Wim Sleddens o.s.a.

Website www.familiaaugustiniana.nl

Secretariaat: Goudsbloem 30

3984 CN Odijk

Financiën gironummer 3108366

t.n.v. Vereniging FAN

5704 KX Helmond

Lidmaatschap FAN inclusief Open Vensters €45,= per jaar

Abonnement Open Vensters zonder lidmaatschap FAN €10,= per jaar

Aanvraag toezending Open Vensters: Secretariaat FAN

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden teksten in te korten of niet te plaatsen.

VOLGENDE NUMMER: eind maart 2010

SLUITING KOPIJ: 10 maart 2010

Sint Augustinus T.J.van Bavel, pag 135

Inleiding:

Voor u ligt het zevenendertigste nummer van Open Vensters. De foto's van deze rondzendbrief kunt u in kleur bekijken via de rondzendbrief op site van de FAN. Wanneer u ergens onderweg een beeld of schilderij van Augustinus tegenkomt, maakt u ons erg blij met een foto hiervan! Wij wensen u fijne feestdagen, een voorspoedig 2010 en veel genoegen bij het lezen van de rondzendbrief.

Bettineke van der Werf, Joep Beliën, Margrit Dethmers.

INHOUD:

INLEIDING REDACTIE

AUGUSTINUS ZEGT

BOEKBESPREKING

UIT DE FAMILIA-GROEPEN

Familia i.o. Amsterdam

Familia Boskapel

Familia Lindenholt

Werkhoven

BESTUUR FAN

Van het bestuur

Internationaal

VERDER NIEUWS

Geschiedenis Vereniging Familia Augustiniana Nederland

TERUGKIJKEN

Boarbank

Familiadag

Dag Augustijnse beweging

KAARTEN

Augustinus kaarten

Augustinus en gebed

STUDIEDAGEN

Een zoektocht naar God

Familiadag

Augustijnse Beweging

WEBSITES AUGUSTIJNEN

VIERINGEN

AUGUSTIJNSE AGENDA

AUGUSTINUS ZEGT ..

De Heer onze God is hier. Hier is dus de Middelaar tussen God en de mensen, een mens en onze Verlosser. Geboren uit de Vader heeft Hij een moeder geschapen en geboren uit een moeder verheerlijkte Hij de Vader. De eniggeborene van de Vader zonder dat een vrouw Hem baarde, de eniggeborene van zijn moeder zonder dat zij Hem door gemeenschap met een man had ontvangen. In schoonheid munt Hij ver boven de mensenkinderen uit, de zoon van de heilige Maria, de bruidegom van de heilige kerk, die Hij op zijn moeder wilde laten lijken. Want Hij heeft voor ons de kerk tot moeder gemaakt, terwijl Hij voor zich zelf de kerk tot maagd bewaart. Tegen haar zegt de apostel Paulus immers: Met, een man Christus, heb ik U verloofd, om u als ongerepte maagd tot Hem te voeren. Verderop zegt Paulus over onze moeder de kerk, dat zij geen dienstmaagd is, maar een vrije vrouw. Hoewel zij een vrouw alleen is, zal zij vele kinderen hebben, meer dan een vrouw die een man heeft. De kerk bezit dus een voortdurende ongereptheid en een nooit verwelkende vruchtbaarheid net als Maria. Want wat Maria in het vlees mocht ontvangen, bewaarde de kerk in de geest. Met dit verschil dat Maria een kind ter wereld bracht, terwijl de kerk vele kinderen baart die door de ene Christus tot een lichaam verzameld moeten worden.

Dit is dus de dag waarop Hij door wie de wereld is geschapen, ter wereld kwam. Dit is de dag waarop Hij door mens te worden onder ons aanwezig is, die in kracht nooit afwezig was. En Hij kwam dus naar het zijne omdat Hij altijd al in deze wereld was. Hij was al in de wereld, maar het viel de wereld niet op, omdat het licht in de duisternis scheen, maar de duisternis het licht niet aannam. Hij kwam in het vlees om het vlees van gebreken te reinigen. Hij kwam in een lichaam van aarde, als geneesmiddel, om de ogen van ons innerlijk te genezen, die door de aarde buiten ons waren verblind. Wij waren voorheen duister. Hij kwam, opdat wij licht worden in de Heer nu onze ogen weer beter zijn. Moge het licht niet meer in de duisternis schijnen, aanwezig voor afwezigen, maar duidelijk zichtbaar zijn voor wie het ziet.....

.....Laten wij vandaag dus blij zijn en deze dag plechtig vieren. En laten wij in geloof vurig verlangen naar de eeuwige dag, mogelijk gemaakt door Hem die als eeuwige voor ons is geboren in de tijd.

Uit Sermo 195

BOEKBESPREKING:

Wat kunnen wij voor de doden doen?

Omstreeks het jaar 423 schreef Augustinus "De cura pro mortuis gerenda". In dit geschrift ontwerpt hij een nieuwe betekenis voor traditionele begrafenisrituelen die strookt met het christelijk geloof. - De liefdevolle verzorging van het stoffelijk overschot van een overledene is een natuurlijke neiging van normale mensen. De bijbel bevat ettelijke voorbeelden en gelovigen worden erdoor herinnerd aan de belofte van de lichamelijke opstanding. Dit impliceert niet dat begrafenisrituelen voor de overledene volstrekt onmisbaar zijn. Dan zouden mensen van wie het lichaam door allerlei omstandigheden niet begraven kan worden in het nadeel zijn. Overledenen zijn echter altijd in Gods handen. Voor een gelovige brengt zelfs totale vernietiging van zijn lichaam geen onherstelbaar nadeel met zich mee. Wat christenen kunnen en moeten doen is bidden voor een overledene. In de tweede helft van het geschrift bespreekt Augustinus een verwante materie. Mensen dromen dat overleden personen waardevolle aanwijzingen geven en ze denken dan dat er een dode is verschenen. Dat is een misverstand: we dromen immers ook over levenden die aanwijsbaar elders zijn, soms zelfs ver weg. In een droom ziet men slechts gedaanten die op de doden of levenden lijken. Omstreeks het jaar 423 schreef Augustinus een mooie brief aan een bevriende collega. Eerder had die aan Augustinus enkele intrigerende kwesties voorgelegd, omdat hij door een weduwe dringend was verzocht haar overleden zoon op een bijzondere plek te laten begraven. In zijn reactie zoekt Augustinus antwoord op vier problemen:

- Maakt het wat uit of je een gestorvene begraaft of cremeert? En zo ja, voor wie?
- Wanneer je een overledene begraaft, maakt het dan enig verschil waar je dat doet? En zo ja, voor wie?
- Heeft het zin om voor overledenen te bidden?
- Wat moet je ervan denken wanneer een dierbare gestorvene in je dromen verschijnt?

Wat kunnen wij voor de doden doen? [De cura pro mortuis gerenda] / Aurelius Augustinus; vertaald, ingeleid en van aantekeningen voorzien door Jan den Boeft en Hans van Reisen. - Budel: Damon, augustus 2004 ; 2de dr. 2007. - ISBN: 90-5573-550-7. € 11,90

FAMILIA-GROEPEN

FAMILIA AUGUSTINIANA IN AMSTERDAM WEST

Op 10 november jl. hebben wij onze tweede bijeenkomst gehad.

Een kaars (met beeltenis van Augustinus) is ontstoken en wij luisteren naar het meditatieve lied “Breek de Duisternis”.

We zijn nu werkelijk begonnen. De realiteit gebiedt ons eerst een lijn te bepalen langs welke we kunnen gaan. Voorop staat de zelfstandigheid van onze geloofsgemeenschap en daarom hechten we er aan het woord van Augustinus daarin door te laten klinken.

We denken ondermeer aan het vertonen van de film over Augustinus (2 x 1,5 uur), die onlangs is uitgekomen, het organiseren van lezingen over Augustinus, eventueel begeleid door een deskundige (Augustijn). Daarnaast het periodiek publiceren in het parochieblad van eenvoudige teksten over het leven van Augustinus.

We realiseren ons ook dat wijzelf vorming nodig hebben willen we de moeilijke teksten van Augustinus enigszins kunnen begrijpen.

We kunnen ons gelukkig prijzen met het advies het boek “*Meesters in spiritualiteit, Augustinus voor amateurtheologen*” gezamenlijk te lezen en de teksten vervolgens te bespreken.

Afgesproken is dat we iedere tweede dinsdag van de maand bij elkaar komen en bij toerbeurt worden deze bijeenkomsten voorbereid. We zijn in ieder geval enthousiast begonnen.

Namens onze groep; Hans Simis

FAMILIA AUGUSTINIANA BOSKAPEL Bestuur-wissel

Na 5 jaar in het bestuur van de FAN te hebben gezeten, heb ik mijn functie overgedragen aan Annemiek Alferink die bereid is vanuit de Familia-groep Boskapel zitting te gaan nemen in het bestuur van de FAN. Met veel enthousiasme heb ik een bijdrage geleverd om de FAN neer te zetten. Met vallen en opstaan hebben we hieraan binnen

het bestuur gewerkt en het resultaat mag er zijn. Een jonge vereniging: een gemeenschap van gemeenschappen, die geïnspireerd is door Augustinus en waarbij de leden gestalte willen geven aan de Augustijnse spiritualiteit, de een wat meer, de ander wat minder. Maar bewogenheid voor de Augustijnse spiritualiteit hebben alle leden gemeen en daarom is het fijn om met mede-FAN-leden op te trekken. Ik ben in het bestuur in de gelegenheid geweest om ook over onze eigen grenzen heen te kijken. Ik vind het een hoopvolle ontwikkeling te zien dat er op zoveel terreinen leken bezig zijn om op eigentijdse wijze op zoek te zijn naar verdieping en spiritualiteit. Ik ervaar het zelf dat we op een keerpunt zitten in de traditie van het religieuze (klooster)leven. Dat is een uitdaging, is bemoedigend, maar vraagt ook moed en durf. Daarom kunnen we blij zijn dat de FAN er nu staat, om op deze wijze invulling te geven dat ook leken belang hechten aan de spiritualiteit van Augustinus.

Binnen de FAN en binnen de groepen zie je een zeer grote diversiteit van leden. Verschillen zijn mooi, boeiend en verrijkend als ieder zijn talenten mag en kan inzetten om samen het doel te bereiken. Maar door deze diversiteit gaan veranderingen soms ook weleens langzamer dan wenselijk is in een tijd die om nieuwe ontwikkelingen vraagt. Omdat mijn eigen enthousiasme in het bereiken van de doelstellingen van de FAN de laatste tijd binnen het bestuur onvoldoende een plek kon krijgen heb ik na lang nadenken

aangegeven mijn bestuursfunctie neer te leggen. Natuurlijk blijf ik wel lid van de FAN en zie ik wel wie, wat of welk verzoek er weer op mijn pad komt. Sowieso ben ik gevraagd opnieuw in het bestuur van het Augustijns Centrum de Boskapel te komen, om de Augustijnse spiritualiteit binnen het bestuur te vertegenwoordigen. Want hoewel het convent en de Boskapel verkocht zijn, wil de Boskapelgemeenschap heel duidelijk een

geloofsgemeenschap blijven die zich laat inspireren door Augustinus en blijven we ook in de toekomst als geloofsgemeenschap en als Familia-groep in de Boskapel samenkomen. Hiervoor is nog veel werk te doen waar ik graag mijn steentje aan wil bijdragen om samen de weg te gaan.

Ik dank de Familia voor het vertrouwen dat ze al die jaren in me heeft gehad en we blijven elkaar ontmoeten tijdens de voor ons zo belangrijke ontmoetingsdagen van de FAN en die van de Augustijnse Beweging.

Annemieke Pacilly

FAMILIA AUGUSTINIANA LINDENHOLT Augustus en ik.

Ja, dacht ik bij mezelf, hoelang ben ik al bij de Augustijnse groep Lindenholt? Ik heb geen idee, al jaren weet ik, maar hoeveel?

Elke 1e maandag van de maand komen wij bij elkaar in de Parochie Lindenholt – Nijmegen. Enkele maanden geleden zijn we begonnen in de Belijdenissen, de nieuwe vertaling van Wim Sleddens.

Gelukkig, daar ben ik blij om want dit leest in ieder geval voor mij, prettiger en dus begrijpelijker. Na een stukje gelezen te hebben, kijken en praten we over wat we er in horen, zien en voelen.

Met dat praten in de groep doe ik niet erg actief mee denk ik, ik ben een “stille” aanwezige. Ik ben veel meer bezig met de gedachten in mezelf. Dan bedenk ik tijdens het lezen en daarna in de gesprekken, hoe dat voor mij zit, hoe dat voor mij voelt. Tijdens dat praten met elkaar gaat wat geschreven staat nog veel meer leven. Ook hoe anderen daar over denken en praten, hoor ik. Daarmee volg ik mijn eigen pad. Een pad dat zich nog steeds in alle hevigheid aan het vormen is rond mij. Een pad voor mij te gaan door dit leven, alles wat op mijn pad komt aan mooie en goede dingen in het leven, maar ook de moeilijke dingen. Die moeilijke dingen zoals gezondheid, daar heb ik denk ik wel een plekje voor gevonden. Maar als er dan andere dingen bijkomen, zoals het overlijden van mensen om mij heen, het verliezen van je baan, dan is dat toch wel erg heftig. Met alles wat op mijn pad gekomen is in mijn leven tot nu toe, ben ik bezig, elke dag wel een beetje. Niet zwaarmoedig of zo, maar meer als overwegingen. Kijken wat goed was en wat minder goed. Kijken en gevoel voor mensen om mij heen en daar ook een goede weg in vinden.

Ik merk dat ik het fijn vind in alle rust en eenvoud die weg te vinden, zonder al te veel drukte. Het pad van mijn geloof, omgaan met mensen, met dieren, met de natuur. Eenvoud trekt me steeds meer aan. Gewoon het zijn. Reizen maakt het leven aantrekkelijker. Geen dure reizen, maar reizen waar ik mensen tegen kom. Want dat moet,

contact met mensen en praten. Ook dan ben ik op zoek naar Augustinus, op zoek naar hem in alles om mij heen. Als wij dan tijdens onze reizen kerken of abdijen bezoeken, komen wij hem ook vaak tegen in allerlei afbeeldingen. Bezoeken aan kloosters en abdijen geven mij een soort thuiskom gevoel. Bijzonder vind ik dat. Hij blijft mij boeien, die Augustinus.

Nelleke Vonk

WERKHOVEN

Op zondag 10 januari wordt het 50-jarig bestaan van Gods Werkhof gevierd. Voorbereidingen om deze viering luister bij te zetten worden gedaan door de stichting Gods Werkhof, waarin naast de directie van Samaya (eigenaar van het gebouw), leden van de WHG participeren. Het programma voor die dag ziet er veelbelovend uit met 's morgens een feestelijke eucharistie, presentatie van het jubileumboek met de titel: 'Het gaat door - inspiratie en spiritualiteit in voormalig klooster Gods Werkhof.' 's Middags vanaf 13.00 uur een open middag met presentaties, foto's, films, rondleidingen, muziek en workshops. De dag zal worden besloten met een korte muzikale en meditatieve viering met medewerking van het WHG-koor.

De Augustinusleeskring onder leiding van Bob Bodaar mag zich verheugen in een grote opkomst en is intussen 3 maal bij elkaar gekomen. Wij hebben op die 3 avonden het gebed: 'Onze Vader' behandeld, zoals Augustinus dat in verschillende preken nader heeft verklaard en toegelicht. Bob pretendeert geen Augustinuskenner te zijn, maar weet door intrigerende vragen te stellen en toelichtingen te geven ons de essentie van wat Augustinus ons te zeggen heeft duidelijk te maken. Wij hebben deze avonden als zeer boeiend ervaren, vaak ook verrast door Augustinus' kijk op de diverse aspecten en wij zijn benieuwd welke thema's bij volgende bijeenkomsten aan de orde zullen komen.

Leo van Klinken

AUGUSTIJNSE HEILIGEN EN ZALIGEN

Uit het Proprium missarum ordinis eremitarum Sancti Augustini (augustijns missaal december 1953):

4 januari zalige Christina van Santa Croce, Maagd

De zalige Christiana werd te Santa Croce in Toscane uit arme, doch zeer brave ouders geboren. Zij gaf reeds in haar jeugd blijken van heiligheid en zij trotseerde de bedreigingen van haar broers, die haar met alle geweld dwongen om in het huwelijk te treden. Daarom ontvluchtte zij het ouderlijk huis, om haar maagdelijkheid te kunnen behouden. Na verschillende pelgrimstochten keerde zij naar haar woonplaats terug, stichtte er een zusterklooster volgens de regel van onze heilige Vader Augustinus, doch weigerde steeds om er overste te worden. Overal trad zij op als een engel van vrede. Zij bezat de gave van profetie en deed tijdens haar leven reeds verschillende wonderen. Na een zware en langdurige ziekte overleed zij in 1310.

Uit de Lezingen bij de getijden van de Orde van Sint Augustinus (1983):

22 januari Z. Josefina-Maria van Beniganim, maagd

Josefine werd te Beniganim (Valencia) op 9 januari 1625 uit arme ouders geboren. Haar vader stierf toen zij nog kind was. Zij trad als werkzuster in het plaatselijk augustinessenklooster, dat tot de ongeschoeide observantie behoorde en in 1597 door de aartsbisschop van Valencia, de heilige Johannes van Ribera, werd gesticht. Het leven van Josefine was een wonder van genade en begenadigd met vele wonderen. Eenvoudig en nederig wijdde zij zich aan de dienst voor de gemeenschap. Toch bezat zij een opmerkelijke aanleg voor contemplatie. Ofschoon haar opleiding gebrekkig mag worden genoemd, muntte zij uit door de gave van raad en theologisch inzicht. Dit was de reden waarom zij in 1663 tot de koorzusters werd toegelaten. Zij stierf op 21 januari 1692. Haar doopnaam luidde: Josefine-Teresa, terwijl zij in het klooster Josefine-Maria van de heilige Agnes heette. Gewoonlijk werd zij echter Moeder Agnes genoemd. Op 26 februari 1888 heeft paus Leo XIII haar zalig verklaard. Haar stoffelijk overschot wordt bewaard in het augustinessenklooster van Beniganim.

VAN HET BESTUUR FAN

Tijdens de vergadering van 14 december bespraken we o.a. de geslaagde Ontmoetingsdag in Werkhoven. Een overzicht van wat aan de orde kwam tijdens de ALV :

Algemene Ledenvergadering op 31 oktober in Werkhoven

Vorming

Model A, gepresenteerd door Karel Peijnenborg, is een schriftelijke cursus die de basisstructuur van Augustinus' denken (filosofisch, theologisch en spiritueel) weergeeft. Het is een systematische kennismaking met een aantal kerngedachten van

Augustinus. In deze opzet ligt de nadruk op zelfstudie, met daarnaast de mogelijkheid om bijeenkomsten te houden waarin de stof nog eens mondeling uiteen wordt gezet. Er ligt al enig materiaal klaar. Bij model B, gepresenteerd door Paul Clement, staat persoonlijke vorming centraal door middel van hoor- of werkcolleges die door verschillende sprekers verzorgd worden. Een groepsgerichte aanpak met circa acht bijeenkomsten per jaar, gedurende 1 à 2 jaar. De te lezen teksten zijn niet alleen een nadere kennismaking met Augustinus maar ook met elkaar als Augustijnse gemeenschap. Deze vorm van gemeenschappelijk onderwijs is een dialoog waarin mensen zich vormen aan elkaar. Mogelijke onderwerpen: In hoeverre kunnen we een gemeenschap zijn ; Wat is Augustijnse gemeenschap; Hoe realiseren we Augustinus' kernbegrippen voor elkaar in deze wereld?

Reacties:

- Model B lijkt organisatorisch hoog gegrepen: is acht keer bij elkaar komen wel haalbaar: dit aantal komt bovenop de andere Ontmoetingsdagen van FAN, AB en OSA. Zijn er voldoende sprekers beschikbaar? Wordt gebeurt er als na enige jaren slechts één lid belangstelling heeft voor deze vorming?

- Regelmatig bij elkaar komen is niet genoeg. Vorming vraagt een stevige fundering, verkregen door zelfstandig leren. Zelfstudie in de vorm van een cursus is noodzakelijk.
- Misschien moet het materiaal zo ontwikkeld worden dat het binnen de familiegroepen gebruikt kan worden: men kan het thuis bestuderen en later in de groep bespreken.
- Meer gebruik maken van internet, de website, Open Vensters voor vragen, uitwisseling etc.
- Het ene model sluit het andere niet uit. Thema's en aanpak kunnen worden uitgewisseld.

De werkgroep Vorming zegt toe aan de slag te gaan met deze opmerkingen en suggesties. Op de Ontmoetingsdag in maart 2010 zullen ze de definitieve vorm en inhoud presenteren.

Verder is Ingrid van Neer bezig een informatiepakket samen te stellen voor (aspirant-)leden en belangstellenden met: een levensbeschrijving van Augustinus, eenvoudige citaten en teksten, informatie over de Orde, de FAN en diverse links.

Logo

Er wordt gekozen voor het internationale logo, de open niet omlijnde versie. Zie afbeelding links. Dit logo zal per direct gebruikt worden op briefpapier, website, OV, jaarstukken e.d. De

familiagroepen kunnen het logo ook intern gebruiken met de naam van hun eigen groep erin.

NGO

De statuten zijn gereed en moeten alleen nog door een notaris bekrachtigd worden. Voor de Raad van Toezicht worden nog een of twee FAN-leden gezocht. Er wordt nog uitgezocht of familieleden van NGO-bestuursleden zitting kunnen hebben in de Raad van Toezicht.

Internationale betrekkingen (Zie ook elders in OV)

Jan van Swam en Wim Sleddens zijn betrokken bij de voorbereiding van het Lekencongres in 2012 in Rome dat georganiseerd wordt op initiatief van de Orde. In het FANbestuur wordt een financiële tegemoetkoming in de reiskosten in samenspraak met de Nederlandse Provincie uitgewerkt.

Er zijn regelmatig bezoeken aan andere Augustijnse lekenorganisaties in het buitenland. In Boarbank hebben de Nederlandse deelnemers hun Engelse collega's uitgenodigd voor een landelijke Ontmoetingsdag van de FAN. Het bestuur van de FAN bekijkt hoe we een vergadering met gasten uit Engeland zinvol kunnen organiseren.

Kapittel Nederlandse Provincie Orde der Augustijnen

Van 12-16 april 2010 houden de Augustijnen hun Kapittel. Voor die FAN-leden, die dit nog niet bij een vorig kapittel gedaan hebben, zal er gelegenheid zijn een Bevestiging van betrokkenheid uit te spreken. De tekst wordt rondgedeeld. Dit punt zal in de groepen verder besproken worden.

Bestuursmutatie per 1 januari 2010

Annemieke Pacilly treedt per 1 januari 2010 formeel af. Het bestuur bedankt haar namens alle leden voor haar grote inzet en het vele werk dat zij voor de FAN verricht heeft. Ze ontvangt als blijk van waardering alvast een bos bloemen. De familiegroep Boskapel zal voortaan door Annemiek Alferink in het FANbestuur vertegenwoordigd worden.

Datum en plaats volgende ontmoetingsdag

zaterdag 20 maart 2010 in Mariënhage, Eindhoven

Ingrid van Neer, 15 december 2009

Aan de abonnees van Open Vensters:

Wilt u het abonnementsbedrag voor 2010 ad € 10 svp vóór 1 maart 2010 overmaken, op girorekening 310 83 66 t.n.v. FAN, Helmond onder vermelding van ‘abonnement Open Vensters 2010’.

Penningmeester FAN

Wilt u er svp aan denken de contributie voor 2010 ad € 45,= vóór 1 maart 2010 over te maken op girorekening 310 83 66 t.n.v. FAN, Helmond?

Op de algemene ledenvergadering van 1 november 2007 is afgesproken dat, wanneer € 45 een bezwaar is, een lager bedrag mogelijk is. Ook een hoger bedrag is van harte welkom. (zie ook nummer 29 van Open Vensters)

ONDERWEG EN AUGUSTINUS

De hele Santenkraam;
Heiligen-ABC in
devotieprenten
Vanaf zondag 1 november t/m
7 februari 2010 Museum voor
Religieuze Kunst - Uden

(foto: Ruud van Gisteren)

Links: Augustinusbeeld in de Jezuïtenkerk in Heidelberg.
(foto: Julia van Wel)

rechts: Augustinus, glas in lood Boarbank
(foto: Evert Jan van der Werf)

Internationale betrekkingen

In 2006, tijdens het Lekencongres in Rome, is Jan van Swam gekozen in een Commissie die later, tijdens haar vergadering in Malta in maart 2007, de naam aannam van Lay Augustinian Representatives (LAR). Hun taken zouden vooral zijn het helpen opbouwen van een wereldwijd netwerk van Augustijnse lekenorganisaties en meewerken aan het volgende Congres van Augustijnse leken dat de Orde zou organiseren. Samen met de voorzitter van de LAR, John Grech, werd Jan van Swam uitgenodigd om het Generaal Kapittel van de Orde, in september 2007 te Rome, te informeren over de Augustijnse lekenbeweging.

Intussen is dat volgende Congres vastgesteld voor het jaar 2012. Onlangs heeft de Lekencommissie van de Orde de leden van de LAR uitgenodigd voor een vergadering in Rome (20 – 22 november 2009). Wim Sleddens is door het algemeen bestuur van de Orde benoemd tot lid van de Lekencommissie van de Orde.

In oktober 2008 werden enkele leden van de FAN uitgenodigd voor een Pastorale Conferentie van de Duitse Provincie in Messelhausen. Het thema van deze conferentie was de vraag of en hoe de Duitse Provincie een start zou kunnen maken met eenzelfde lekenbeweging. Evert Jan en Bettineke van der Werf, Karel Peijnenborg en Jan van Swam namen daaraan deel, samen met Wim Sleddens.

Onlangs hebben enkele leden van de FAN (Evert Jan en Bettineke van der Werf, Karel Peijnenborg en Jan van Swam) in Boarbank, Engeland, deelgenomen aan een bijeenkomst van vertegenwoordigers van de verschillende leken groepen in Engeland. In de afgelopen jaren hebben zij, en ook Jonas van der Wiel, Jan Martijn van der Werf en Wim Sleddens, deelgenomen aan twee eerdere vergaderingen in Clare Priory, waar overlegd werd om te komen tot een nationale structuur voor de leken groepen in Engeland. In Boarbank hebben de Nederlandse deelnemers hun Engelse collega's uitgenodigd voor een landelijke vergadering van de FAN. Het bestuur van de FAN bekijkt hoe we een vergadering met gasten uit Engeland zinvol kunnen organiseren.

Wim Sleddens o.s.a.

TERUGKIJKEN

Boarbank – Friends of St Augustin (19 oktober 2009)

Jan van Swam kreeg een uitnodiging voor de FAN om met enkele leden naar de nationale bijeenkomst van de Friends of Sint Agustin te komen in Boarbank. Met ons vieren, Karel Peijnenborg, Jan van

Swam, Bettineke en Evert Jan van der Werf, zijn we daarheen gegaan. De reis op zich was al een onderneming, vooral het links rijden in Engeland is een aparte ervaring. De ontvangst aan het middageten was warm en werd daarna alleen maar hartelijker door

de komst van meer leden van de groep. Het was een goed weekend met alle ruimte voor formeel en informeel contact. Een lezing van Martin Nolan o.s.a. voor de verdieping en een vergadering over nu verder hoe kunnen we vorm geven aan onze groepering waren de

belangrijkste punten. Er was interesse voor onze situatie in Nederland en hoe wij een structuur hadden gevonden. Met elkaar

hebben we gesproken over mogelijkheden voor de toekomst. Niet alleen voor de opbouw in Engeland en Schotland, maar ook over de onderlinge contacten tussen hen en ons. Een aantal wandelingen in de omgeving en naar een dorpje in de buurt met

bezoek aan kerk en pub gaf ruimschoots mogelijkheden voor informeel overleg. Elkaar herkennen vanuit het congres in Rome of van eerdere een ontmoeting in Claire maakten de contacten gemakkelijk. En uitwisseling over de situatie in Engeland en Schotland en de situatie in Nederland over de wijze van lekgroep zijn en de wensen voor voortgang en versterking werden vooral in deze wandelingen of samenzijn in de pub besproken. Het was goed elkaar zo te ontmoeten.

We gingen dan ook weer huiswaarts met de afspraak dat zij een uitnodiging krijgen voor onze FAN-dag en wij ook weer bij hen uitgenodigd zullen worden. Inmiddels hebben we al een uitnodiging voor een bijeenkomst in Claire in april. Kortom 'een van hart en een van ziel op weg naar God' komt zo een beetje dichterbij.

Evert Jan van der Werf

Ontmoetingsdag FAN op zaterdag 31 oktober 2009

Augustinus over Hemels en aards Vaderschap

Boeiend thema op Familia-ontmoetings- dag 31 oktober j.l.

Gods Werkhof in Werkhoven was de lokatie, Augustijn Bernard

Bruning uit Gent de spreker, een ruime opkomst vanuit alle

familiagroepen het draagvlak: Zeker 40 deelnemers, inclusief een

groep in oprichting uit Amsterdam, hoorden een eerste 'brouwsel' van

de onderzoeken die pater Bruning had verricht in het denken van Augustinus over aspecten van God als Vader.

In een encyclopedisch betoog plaatste Bruning Augustinus' denken in het perspectief van diens eigen niet gemakkelijke verhouding, ja

misschien zelfs gemis van een duidelijke vaderfiguur in zijn jeugd. In de Confessiones komt Patricius zijn biologische Vader niet of nauwelijks voor; Augustinus werd zelf vader van een zoon toen hij zeventien was; moeder Monnica was moeder, ouder/Vader in één voor

Augustinus. Romanianus was een soort peetvader die zijn studie voor een deel betaalde. Pater Bruning haalde met name naar voren:

- Het aspect: leider naar wijsheid

- God als Vader wordt door Monnica aan Augustinus langs alle kanten aan- en toegewezen: 'Waarheid is mijn Vader, schrijft Augustinus op een goed moment; en zo komt hij tot erkenning van de Vader, als beginsel van eenheid in zijn eigen hart.

-Paternitas, als bron ook van de erfenis(patrimonium) die het kind meekrijgt. De vader is ook degene die het kind opvoedt; ontdoet van ruwe kanten: eruditie brengt..... Onze Vader, maakt ons ook tot broeder of zuster — en relativiseert ons individualisme.

Zo — in telegramstijl samengevat- deelde pater Bruning met ons zijn verkenningen rond Vaderschap in Augustinus' geschriften en preken... waarna met de zaal nog een levendig vraaggesprek ontstond onder meer over

masculiniteit en feminisering, rolmodellen voor jongens in het onderwijs en afwezige vaders.....

De 'huishoudelijke vergadering' vindt u terug bij 'bestuur F.A.N.'

Joep Beliën

Ontmoetingsdag Augustijnse Beweging

Op 14 november 09 was er een Ontmoetingsdag van de Augustijnse Beweging in Priorij Emmaus in Maarssen. We waren te gast bij de reguliere Kanunnikessen van het heilig Graf, een van de participanten van de Augustijnse Beweging. Deze Beweging is een platform van religieuze organisaties en van organisaties die zich laten inspireren door Augustinus, zoals ook de Familia Augustiniana zich door deze kerkvader laten inspireren. Een verslag van beide lezingen.

Wat kunnen wij voor de doden doen?

Lezing van prof. Dr. J. den Boeft, classicus, em. hoogleraar VU Amsterdam en Universiteit van Utrecht

voor de Augustijnse Beweging, op 14 november 2009

In deel 5 van The Encyclopedia of Religion staat over 'Funeral Rites' o.a. 'Rituelen zijn essentieel en onmisbaar, zowel voor de dode die voor de overgang naar een onbekend bestaan moet worden toegerust, als voor de nabestaanden met hun cultureel bepaalde overtuigingen. Lees bijv. uit Herodotus 3.38 'Tijdens de regering van Dareios vroeg deze eens aan de bij hem vertoevende Grieken voor welke beloning zij bereid zouden zijn de lijken van hun vaders op te eten. Zij antwoordden dat zij dat voor geen geld ter wereld zouden doen. Daarop liet Dareios enige Kallatiërs (Indiërs) komen die de gewoonte hebben hun ouders op te eten. Hij vroeg hen tegen welke beloning zij bereid zouden zijn hun vaders door vuur te verbranden. Ze riepen luidkeels dat hij niet zulke goddeloze dingen moest zeggen' (vert. O. Damsté). Er is hier sprake van endokannibalisme, waarbij je meent dat je door het eten van het dode lichaam, de kracht van de overledene in je opneemt. Een dergelijke gedachte ontbreekt binnen een exokannibalistische overtuiging.

Mensen maken voorstellingen van het hiernamaals of van de onderwereld. Volgens de mysterieën van de Epicuriërs kun je door de juiste keuzes te maken, bewerkstelligen dat je 'naar betere oorden gaat'. In het Rijk van Hades is er een 'Bron van vergetelheid' waar de zielen van doden zich kunnen verfrissen. Doe dat niet en loop verder naar het 'Meer der Herinnering'. Daar zal een bewaker je vragen wat je er zoekt. Antwoordt dan: 'Ik ben een zoon van de aarde en de sterrenrijke hemel. Ik ben uitgedroogd en kom om van der dorst. Geef me gauw koud water uit het Meer der Herinnering' en

de onderaardse koning zal je uit dat meer laten drinken, waarna je de heilige weg kunt lopen waarlangs andere vermaarde ingewijden reizen (uit: Arnold van Gennepe, *Les rites de passage*, Parijs, 1909). Mensen willen graag in de eigen vertrouwde omgeving begraven worden. Gebeurt dit niet, dan wordt dit als een straf gezien. Zie 1 Kon 13, 21-22: ‘Omdat u zich niet gehouden hebt aan het verbod dat de Heer uw God u gaf, zal uw lijk niet bijgezet worden in het graf van uw vaderen’.

Monnica, de moeder van Augustinus, relateert de plek waar ze begraven wordt. Ze zei: *‘Begraaf mijn lichaam maar gewoon ergens. Maak je daarover geen zorgen. Ik vraag je alleen maar dat je aan me denkt bij het altaar van de Heer, waar je ook bent (Belijdenissen 9.27, vert. W.Sleddens).*

Martelaren worden met grote devotie vereerd, wat ‘zij helpen ons met hun gebeden en door hun lijden. Ze waken over ons zolang we lichamelijk in leven zijn, en ze vangen ons op als we van het lichaam scheiden. Wanneer we rusten bij de heilige martelaren, ontkomen we aan de duisternis van de onderwereld, zo niet door onze eigen verdiensten, dan toch door de heiligheid van het deelgenootschap (uit Maximus van Turijn, preek 12).

In de tijd van Augustinus vormden demonen een absolute realiteit. Ambrosius kwam eens op een schip, waarvan hij vond dat het er stonk. Er bleek een man aan boord, door demonen bezeten. Als je bijgelegd wordt in het graf van een heilige, word je tegen demonen beschermd. De heilige zal voor de dode pleiten bij de hemelse rechtbank. Augustinus registreert wonderen en wonderbeden die laten zien wat voor kracht er uitgaat van de aanraking van een heilige (zie *Civitate Dei* 22,8).

Volgens Augustinus is het mee-begraven van sieraden onbelangrijk. Zorg en aandacht voor het lichaam is wel belangrijk, maar je loopt geen onherstelbare schade op als je niet met zorg begraven wordt. ‘Het herstel van de ledematen vindt plaats op de jongste dag, de dag van de lichamelijke opstanding. Hij, die kan scheppen, kan ook herscheppen’, aldus Augustinus.

Begraven is dus een menselijke plicht die niet echt onmisbaar is. Begraven is niet nutteloos, het zet nabestaanden aan tot gedenken. God beloont wat ieder in zijn leven heeft gedaan. Nabestaanden en ook de kerk kunnen voor een dode bidden, bidden helpt en is

aanvullend, maar als de dode goed geleefd heeft, is het niet nodig. Als de dode slecht geleefd heeft, helpt bidden niet.

Soms hebben nabestaanden een droom waarin een dode aangeeft waar hij begraven ligt. In zo'n droom is het niet de dode zelf die verschijnt, het is slechts een afbeelding van de dode. Misschien is het door tussenkomst van een engel die maakt dat de afbeelding van de dode verschijnt. Doden zijn ergens waar we niet direct contact met hen kunnen leggen.

prof. Dr. J. den Boeft heeft samen met Hans van Reisen het boekje vertaald van Augustinus 'Wat kunnen wij voor de doden doen?'

Reguliere Kanunnikessen van het Heilig Graf, spiritualiteit en geschiedenis

Lezing van Zr. Myriam Hoogenbosch (en zr. Christa) van de Priorij Emmaus, Diependaalseweg 17 in Maarssen, voor de Augustijnse Beweging, op 14 november 2009

De Kanunnikessen leven volgens de spiritualiteit en Regel van Augustinus. In de 12e eeuw koos men voor de Regel van Augustinus die terug wilde naar het leven van de eerste christenen en die als bisschop ook samen met de gelovigen leefde in één gemeenschap. De kanunnikessen willen zich Jezus Christus' gezindheid eigen maken, en van daaruit bouwen aan gemeenschap. Gemeenschap is gave en opgave, in die volgorde.

In Priorij Emmaus wonen elf kanunnikessen, in de leeftijd van 49-91 jr. Er wordt vier keer per dag gebeden. Deze structuur wordt als een groot goed ervaren. Het vaste ritme van het gebed relativeert het werk en brengt innerlijke rust.

Artikelen Augustijnse Beweging: Julia van Wel

VERDER NIEUWS

Vereniging Familia Augustiniana Nederland (FAN)

Een kleine geschiedenis

De Vereniging Familia Augustiniana Nederland vierde 30 december jl. haar tweede verjaardag. Ze is in 2006 opgericht om die mensen die willen leven vanuit de spiritualiteit van Augustinus met elkaar in contact te brengen om

*“ons leven vorm geven, één van hart en één van ziel,
op de weg die Jezus Christus wijst;
in de geest van Augustinus samen met allen
die zich op dezelfde wijze aangesproken weten”.*

Zo luidt onze doelstelling. De kernbegrippen van de augustijnse spiritualiteit zijn: Liefde, Gemeenschap en Vriendschap. Het is voor ons geen spiritualiteit van ascese maar een oproep tot aandacht en liefde voor elkaar, op basis van gelijkwaardigheid. Liefde moet worden verstaan als het goede te willen voor de ánder om zo samen op weg te gaan naar God.

De FAN-leden zijn mannen en vrouwen die regelmatig samenkomen om elkaar in een geest van gemeenschap en vriendschap te ontmoeten, om tijd te nemen voor bezinning aan de hand van wat Augustinus gezegd en geschreven heeft en voor gezamenlijk gebed. Uitgaande van hun eigen levenssituatie stellen de leden zich ten doel om, verbonden met de Orde der Augustijnen, in oecumenische geest hun leven te richten naar de weg die Jezus Christus wijst.

Gemeenschap van gemeenschappen

De Familia Augustiniana Nederland is een Vereniging van individuele leden die een gemeenschap willen vormen. Elk lid moet aangesloten zijn bij een plaatselijke gemeenschap die als zodanig door het bestuur van de FAN wordt erkend. De gemeenschap zelf treedt dus niet toe tot de FAN, maar de

leden die de lokale gemeenschap vormen. De FAN telt sinds 2006 ruim 40 leden van wie een aantal personen zich als leek verbonden heeft aan de Orde der Augustijnen. Deze Bevestiging van verbondenheid wordt bij voorkeur tijdens het Kapittel uitgesproken.

Wat doen de lokale gemeenschappen?

De diversiteit is groot, maar alle gemeenschappen lezen groepsgewijs teksten in het Nederlands van Augustinus. De meerwaarde van het samen lezen blijkt tijdens de bespreking van de alinea's die bij iedereen een andere reactie, vraag of associatie oplevert. Het gezamenlijk bespreken van een passage werkt inspirerend en verrijkend. Deze familiagroepen komen wekelijks of maandelijks

samen. Zo'n avond kan – om praktische redenen - informeel beginnen met een maaltijd - iedereen neemt brood mee - en eindigt met een gebedsdienst die door de leden zelf in elkaar is gezet. Bijna alle leden van de familiagroepen zijn als vrijwilliger actief in hun (Augustijnse) parochie of oecumenische gemeenschap. Vaak zijn ze zo in contact gekomen met een lid van de familiagroep en zelf lid geworden. De leden van de verschillende familiagroepen ontmoeten elkaar op de landelijke halfjaarlijkse Ontmoetingsdagen waarop ook de Algemene Ledenvergadering gehouden wordt.

Van familiagroep naar vereniging

De eerste groep, de familia Lindenholt, ontstond in Nijmegen, op initiatief van de Augustijn Wim Sleddens. Als pastoor van deze parochie probeerde Wim de vraag van leken die op zoek waren naar Augustijnse spiritualiteit, maar dan binnen hun eigen levenssituatie, op een nieuwe manier vorm te geven. Hij startte een familia in Augustijnse geest waarbij dus samen eten, lezen en bidden centraal stonden. Later, midden jaren negentig volgden de familia Boskapel - ook in Nijmegen - de familia Mariënhage in Eindhoven en de leesgroep Werkhoven binnen de Werkhofgemeenschap aldaar. De Nederlandse Provincie van de Orde der Augustijnen zag in deze lokale groepen nieuwe vormen van augustijns leven, wilde deze initiatieven stimuleren en vroeg de leden zich te organiseren. Of, zoals de toenmalige Provinciaal Bob Bodaar heel uitnodigend formuleerde: “De Orde claimt geen exclusief recht op de Augustijnse spiritualiteit”. Zo'n vraag dwong de familialeden tot zelfonderzoek. Als je lid werd van de FAN, werd je dan lid van een augustinus-leesgroep of van een religieuze lekenbeweging? Persoonlijke interesse in Augustinus' teksten is iets anders dan samen met de augustijnen het Augustijnse erfgoed willen bewaren en doorgeven. Het resultaat van het “peilweekend” in februari 2000 luidde dat de FAN nog niet toe was aan een officieel bestaan omdat doelstelling en realisatie nog verschillend werden ingevuld. Bovendien moest de samenhang tussen de diverse groepen nog groeien om “*één van hart en één van ziel op weg naar God*” te kunnen gaan. Er was meer tijd nodig en meer structuur op administratief en bestuurlijk niveau. In 2000 ontstond al wel de bescheiden rondzendbrief *Open Vensters*. De beslissende stap richting FAN werd gezet tijdens het Kapittel in

2002 toen de Nijmeegse groepen Lindenholt en Boskapel zich aan de Orde ten overstaan van de Generaal als Familia Augustiniana presenteerden. Daarbij bevestigden zij als leek hun band met de Orde. In 2003 stemde tijdens de landelijke Ontmoetingsdag “ineens” een grote meerderheid van de leden vóór de oprichting van de Familia Augustiniana Nederland. De Augustijn Gerard van Hoof had als *pater familias* een groot aandeel in dit resultaat en hij werd de eerste voorzitter van het bestuur van de FAN.

Dit bestuur kreeg de opdracht statuten te maken. Iemand vergeleek het schrijven van statuten met een bedrijf dat ISO-gecertificeerd wil zijn, waarbij de directeur zijn medewerkers had voorgehouden: “We zijn een goed bedrijf, we schrijven op wat we al jaren doen en vervolgens gaan we doen wat we opgeschreven hebben. In feite verandert er niets”. Het beschrijven van wat praktisch was, betekende een groeiproces in Augustijnse spiritualiteit. Het vergde tijd om de kernwaarden van de FAN te kunnen formuleren met behoud van het eigen karakter en de verschillende achtergronden van de diverse groepen. Het voordeel van deze langzame weg is wel dat iedereen is meegegroeid naar een volwaardige FAN, die in februari 2000 nog niet mogelijk was. In december 2006 werden de statuten voor de notaris gepasseerd en was de Vereniging FAN een feit. Voor de folder, de statuten, de doelstelling van de FAN etc. zie www.familiaaugustiniana.nl

**Verder trekken : “ Doe er steeds iets bij,
maak steeds vooruitgang”**

Juist omdat de FAN werd opgericht vanuit de historisch gegroeide situatie bleef zij een laagdrempelige, gastvrije familiagroep, zeer geschikt voor een eerste kennismaking met Augustinus’ spiritualiteit. Deze laagdrempeligheid willen we behouden, maar verder trekken betekent naar vooruitgang streven, zowel innerlijk als uiterlijk. Qua activiteiten is er veel contact met de internationale *Familia Augustiniana* in oprichting en er is een Nederlandse (afdeling van de) Augustijnse NGO (Non Gouvernementeale Organisatie) in wording. Daarnaast wil het bestuur zich verdiepen in de mogelijkheden voor persoonlijke vorming en studie voor die leden die willen doorgroeien in de Augustijnse spiritualiteit zonder dat zij het hele oeuvre van Augustinus (vijf miljoen woorden) moeten doornemen of een

complete theologische studie moeten volgen. Met behulp van de boeken van de augustijn Tars van Bavel waarin een ware Augustijnse gemeenschapgeest ademt, en van de vele vertalingen die onder leiding van het Augustijns Instituut zijn gepubliceerd van het meest toegankelijke deel van Augustinus' werk, zijn preken, moet – samen met de augustijnen - dit nieuwe traject af te leggen zijn.

Ingrid van Neer-Bruggink, lid van het Bestuur FAN

STUDIEDAGEN

Augustinus: een zoektocht naar God

Wim Sleddens 13 maart 2010

In zijn bekeringsverhaal *Belijdenissen*- zoals trouwens in heel zijn oeuvre- is Augustinus (354-430) op zoek naar God. Beter gezegd: Augustinus zoekt God niet, hij laat zich vinden door Hem. Hij zoekt en vindt ook taal om zijn Godservaring te delen met zijn tijdgenoten. Deze zoektocht en vindtocht is zó herkenbaar voor veel van onze tijdgenoten. Aan de hand van teksten van Augustinus wordt op deze dag ons zoeken en vinden begeleid.

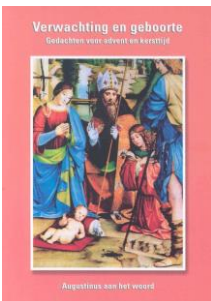
Wim Sleddens, Augustijn, heeft onlangs een nieuwe vertaling gemaakt van de Belijdenissen van Augustinus. (verschenen bij uitgeverij Damon)

Abdij van Berne, Abdijstraat 49, 5473 AD Heeswijk

Van 10.00uur – 15.30 uur (om 12.15 uur eucharistieviering met de abdijsamenleving) Kosten €20,= (inclusief soep, brood zelf meenemen) info: www.wlh.nl onder *Vorming-Berne- geloofsdagen*

OPGAVE : cursus @wlh.nl

Betaling 3007452 tnv Abdij van Berne, inz Liturgisch apostolaat te Heeswijk (betaling vooraf)

Augustijnse Beweging

Ontmoetingsdag Augustijnse Beweging 2010, datum nog niet bekend

In deze tijd is de brochure "Verwachting en geboorte", Gedachten voor Advent en Kersttijd, van harte aan te bevelen!

(u kunt hem lezen via de website)

AUGUSTINUS EN GEBED

Op de Nederlandse Augustijnse site (www.augustijnen.nl) staat elke dag een lezing uit het **Augustijns Brevier**.

Voor een korte (Engelse) tekst met gebedstekst kunt u dagelijkse recht bij **Augustine Day by Day**
www.artsci.villanova.edu/dsteelman/augustine/

KAARTEN MET TEKSTEN VAN AUGUSTINUS

Kaarten met teksten van Augustinus met initiaal van Mariarosa Guerrini. Deze zijn te koop bij de Familia Augustiniana Lindenholt. Er zijn momenteel 4 serie's. De A, B en C serie bestaan uit kerstteksten, de D serie dragen algemene teksten. Per set van 5 kaarten met 5 enveloppen kosten ze € 5,= (exclusief verzendkosten). Ze zijn te bestellen bij:
Jan van Swam en Bettineke van der Werf

Kaarten met afbeeldingen van de teksten uit de Regel (Mariënhage, Eindhoven) zijn te koop bij het Augustijns Instituut in Eindhoven en bij het provinciaal. Er zijn 6 verschillende afbeeldingen. Per set van 6 kosten ze € 5,= (exclusief verzendkosten)

Bidden

Wie kan ons iets meer vertellen over deze gebedskralen die door augustijnen veel gebeden zijn? Waarom zijn er 13 kralen? Op de medaille staat aan de ene kant Nicolaas van Tolentijn en aan de andere kant Maria van Troost. *Informatie graag naar e@vdwerf.eu.*

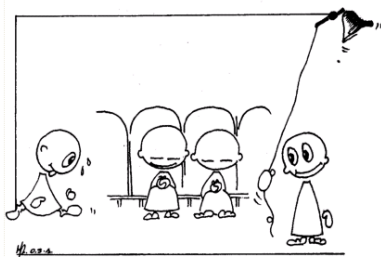

VOOR DE INTERNET (BE)ZOEKERS

Familia Augustiniana	:www.familiaaugustiniana.nl
Augustijnen algemeen	:www.osanet.org
Augustijnen Nederland	:www.augustijnen.nl
Augustijns Instituut nl	:www.augustijnsinstituut.nl
NGO	:www.osainternational.org
Augustijns Instituut be	:www.augustiniana.net
Augustijnse beweging	:www.augustijnsebeweging.nl
St Augustine Day by day	:www.artsci.villanova.edu/ dsteelman/augustine/

VIERINGEN:

Zondag 10.00 u oecumenische viering
Werkhofgemeenschap

Woensdag 19.30 u
Meditatieve viering Boskapel

Donderdag 7.45 u
Morgengebed Lindenholt

AUGUSTIJNSE AGENDA

Zondag
10 januari 2010

Zaterdag
13 maart 2010

Zaterdag
20 maart 2010

Werkhoven 50 jaar

lezing Abdij Berne

Ontmoetingsdag
Familia Augustiniana
Nederland